

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy száma ára 10 fill

A VII. országos katolikus nagygyűlés.

A protestáns lelkészek szervezkednek s Budapestre nagy gyűlésre, országos kongresszusra készülnek.

Mi őszintén megvallva, se nem helyeseljük, sem indokoltnak nem tartjuk ezt az igyekezetet, mert nem fog egyébre vezetni, mint a lelkési kar kompromittálására.

Az egész mozgalomnak nincs meg a magasabb erkölcsi karaktere, általános érdekű és értékű célja. Olyan szociál-demokratikus szakszervezeti tömörülés ez, a mely azonban még azzal a reménnyel sem biztosíthat, hogy a lelkési kar anyagi jólétét mozdítja elé!

Kedvünk volna a kérdések egész tömegét vetni fel. Hogyan számíthat eredményre az a lelkési kar, a mely önmagában gyöngé arra, hogy az egyháztársadalmi élet fellendítésére kezdeményezett, egyházi-ertekezletek ügyét diadalra vihesse? Vagy nem azt látjuk-e, hogy mindenfelé csalódás kíséri a jobbak azon igyekezetét, hogy sorainkban egységes, egyetértő s kötelességeit felismerő egyháztársadalmat létesítsünk?

Nem folytathatjuk tovább, csak útalunk az országos katolikus nagygyűlés tanulságaira mint olyanra a mely arra int, hogy ne pártoskodjunk, hanem a már meglévő alapokon tovább építve

szolgáljuk a köz, az anyaszentegyház s egyidejűleg a magunk érdekeit.

Előttünk fekszik a pécsi kath. nagygyűlés részletes és pontos leírása, természetesen az ott reánk tanulságos, elhangzott beszédekkel egyetemben. A kongresszus óriási nagy fontossága és jelentősége kitetszett a nagygyűlés lefolyásából és az eredményekből.

Ötvenezerre teszik azoknak a számát, akik részt vettek a nagygyűlésen s ha ezek között sokan voltak pécsiek, bizonyos, hogy a nagyobb rész idegen volt.

Mindenekelőtt szembetűnő az, hogy a klerikalizmus terjeszkedésének súlypontját — nagy előrelátással — politikai és társadalmilag is helyesen indokolt szempontokból — a keresztény szocializmusra helyezi. Felhívták az összes magyarországi munkásokat, hogy lépjenek be a keresztény szocialisták közé s hogy imponáljanak is azoknak, akik ma még nem keresztény szocialisták, felmutattak 21 keresztény munkás-egyletet s ezeknek zászlóját nagy ünnepélyességek között szentelték fel. Beszámoltak a terjeszkedésről is, mely szerint a keresztény szocializmusnak ez idő szerint 150 szervezetben több mint 25000 szervezett tagja van s folytonos terjeszkedés várható. E tagok nagyrésze pedig — az általuk is követelt általános választói jog

megvalósításának esetén — szavazat a klerikalizmusnak! Egyben felszólították a nőket is a szervezkedésre. Tehát nemcsak a világiakat egyesítik táborukban, hanem a nőket is.

Jelszavakkal is ellátták a szervezett munkásokat a felszentelt zászló szegbeverésekor. „Maradjunk hívek a Máriás lobogóhoz!” „Nemzetünk ereje a keresztény erő!” „Siker a keresztény világ szervezettségében van!”

A népszövetségi üléseken magyarok, németek, bunyevácok ülészttek. Itt szóba került a katolikus sajtó ügye is s a jelenvoltakat felhívták arra, hogy *csak azokat a lapokat pártolják*, amelyek katolikusok. Fölhívták a katolikus kereskedőket, hogy csak katolikus lapokban hirdessenek. Szóval elhatározták a katolikus sajtó nagymérvű felkarolását és támogatását. Tessék csak ezzel szemben megnézni a protestánizmusnak sajtótámogatását! De volt gondjuk mélyebben belenyulni az emberek magánéletébe is.

A katolikus társadalmi mozgalom — mondotta gr. Zichy János — nem szorítkozhat ma már egyedül kenetteljes beszédek elmondására és a hívőknek szentelt vízzel való meghintésére: nekünk uraim jó példával kell elől járni az anyagi kérdések helyes megoldásában épp úgy, mint azon jogoknak helyesen való gyakorlásában is, melyeket a szabadság biztosít számunkra.

Tehát ők nem hiszik azt, hogy néhány szónoklattal és felolvasással el lehet intézni a katolikusok sorsát. Ők mindenre kiterjedő figyelemmel keresik meg azon érdekszálakat, a melyek táborukba minél több hivat vonzanak.

Áldozatkészségre is buzdította a hiveket. Adakozzanak minél többen és minél többet szervezeti és sajtó célokra.

Nagyon tanulságos volt a Pázmány-Egyesület gyűlése is. 120.000 koronája van az egyesületnek s most már könyomatost rendez be az egyesület céljaira. Tessék prot. sajtószindikátus, ebből tanulni!

Ugyancsak elhatározták, hogy a krajcáros „Uj Lap” érdekében a legnagyobb propagandát végzik mindenfelé.

Gyűlést tartott még a Szent-László-Társulat is, amelyen eldicsekedtek, hogy Apponyit sikerült igazgatótagnak megszerezni.

Volt az eucharisztikusznak is diszülésük.

Négy szakosztályban folytak a köteleességek és tennivalók fölötti tanácskozások. A nőnek missziója és oltalma, a világiak apostolkodása, az ifjuság védelme, iskolák ügye, a népoktatás az iskolán kívül, a szövetkezés, az ipar, a hitel, a fogyasztás, a termelés terén megoldásra váró katolikus ügyek: mint az autonomia, párbér, a modern élet egyéb fontos kérdései; mint az alkoholizmus, kivándorlás, sajtó, mind-mind átmennek a nagygyűlés retortáján. Ilyen hatalmas programja volt a nagygyűlésnek! Majd meglátjuk ezzel szemben mit fogunk mi csinálni?

A babona.

Felolvasta, Péchy Árpád lelkész, 1907. Január havában a brásói egyház vallásos estélyén.

Keresztyén testvéreim! Vallásos estélyeink célja, a vallásos és általános emberi műveltség terjesztése. Ugyanis református egyházunk, azt az alapvető hiedelt, hogy az igazság megismerése szabaddá és boldoggá teszi az embert. Ezért beszéltem én is a közelebbi alkalommal a jó könyvek olvasásának hasznáról. Feltüntettem, hogy korunkban nemcsak a mi egyházunk, hanem ennek nyomán, minden művelt állam iskolákat állít, népkönyvtárakat létesít, egyszóval a tudomány igazságait minden lehető módon törekszik a nép lelkének talajába beoltani.

És ha tanulmányozzuk a mi magyar népünknek lelki tulajdonságait, örömmel látjuk, hogy minden szépre, jóra megvan a tehetsége; csak az a fő, hogy vezető fáradtságot ne kiméljenek és szabadítsák meg lelkét az elfogultságtól és előítéletektől, melyek benne sokszor a nemes érzéseket megkötik. Fajunk büneinek jórészét nem az indulat beteges állapotának lehet betudni, hanem első sorban az értelmetlenségnek.

A néplelék elhanyagolásának egyik leggyászosabb és legveszedelmesebb kinövése a babona. A hol a babona befészkei magát a nép közé, ott a jó erkölcsök előbb utóbb kihalnak.

Tényleg a babona ellen küzdeni nagyon nehéz, mert az őseinktől ránk maradt örökség. Az ember pedig öröklött szokásával nehezen hagy fel. A másik pedig az, hogy e vén fának köztünk sok ápolója akad a hasznáért Szomorú igazság az, hogy a babona még ma is sok embernek a kenyérkeresője

De hát tulajdonképen mi is a babona? Lelki betegség a józan észnek megtévelyedése. Oktalan hit, a mit sem a szentírásból, sem a tapasztalati tudományok eredményeiből, nem lehet igazolni.

Keresztyén testvéreim! A babonás ember nem gondolkozik, hanem képzeledik. Minden eseményben a legképtelenebb rendkívüliséget keres, csodát hajbász, boszorkányságot kerget.

Mindennapi eset p. o. ha télen az uj butort hidegből meleg szobába viszik, a légváltoztatás következtében, elkezd ropogni, pattogni. Ez, ugy-e természetes jelenség? Mégis a babonás ember azt képzeledik, hogy váratlan halálesetet jelent. És mondogatja is, meglássátok, e házban meghal valaki!

A nép azt tartja, hogy nem szabad halottat a más községbe átvinni, mert a jég elveri a közbeeső határt. És ha mégis megtörténik, nagy ijedelmek között félreveri a harangot. Az is köztudomású dolog, hogy marhavész, vagy ragályozó járványok idején, a nép a boszorkányokban keresi a baj okát.

Már most felmerül az a kérdés, hogy miben van a babonának forrása? Ha a mult idöket vizsgáljuk, elérünk végül odáig, a hol a műveltség a kezdet kezdetén állott, itt rá is találunk már a babona forrására.

A babonának eredetét a régi népek csodákkal teljes hitében és titokzatosságban gazdag vallási gyakorlatában találjuk. Mikor még az emberek igen keveset tudtak, de annál több balgaságot hittek; akkor a mit láttak, a mi velük és körülöttük történt, azt mind a vallásos hit sejtelmeivel és látományaival ruházták fel.

Minden ligetnek, barlangnak, folyónak pataknak, erdőnek mezőnek, külön jó és rossz szellemeket tulajdonítottak. Voltak fő Isteneik, sőt Istennők is és ezeknek egész családfájuk. És e sok hatalmasság, mind épített, vagy rontott, hitük szerint, az emberek során.

A régi népek rajongással csüngöttek főpapjukon, ki álmokat fejtett, jelekből jövendölt és a kinek meghalgtása nélkül ép ezért nagyobb válatokba soha nem fogott. Ilyen hatalmasságok voltak a többek között, az ősi egyiptomi álmofejtők; a zsidók főpapjai, a római augurok, a régi magyar táltosok stb. kiknek jósszava, ézengés volt a nép előtt.

Elmondhatjuk, hogy az ősi nép-családok mind rabjai voltak a babonás hitnek. Azonban kelet lakói, kik vérmérsékletüknél fogva is élénkebb képzelő tehetőséggel bírtak, mélyebben elmerültek a csodák világába. Innen van, hogy kelet népei, köztük mi magyarok is, leginkább hisznek a babonás dolgokban. A mely nép egyszer beleélté magát a babonába, az azután e nagy terület nehezen is tudja vállairól lerázni.

Igy történhetett meg azért, hogy a midőn a zsidók megtértek az egy Jehova Istenhez, a törökök Alláh imádók lettek és a nemzetek javarésze felvette a Keresztységet, a régi hit csodás világát mégsem tudták egészen megtagadni. Egy csomó babonát, áthoztak új hitükbe is. A mi annyival könnyebben ment, mert a csodás történeteknek, nem csak a zsidó és török, de a nagy hatalomra jutott róm. kath. egyház is helyet adott, sőt tantételeket is készített azokról. Tagadhatatlan tény, hogy sok babona azért maradt meg még a mi művelt korunkban is, mivel egyes egyházak olyan hitelveket ápolnak, melyek a tudatlan embert könnyen vallásos babonára vezetik. Ugyanis, tanítanak a jó és bukott angyalokról. Azt tanítják, hogy az egyik angyal az embert jóra vezeti, a másik bünre csábítja. Tanítanak továbbá a csodákról. A rajongó hívő azután álmaiban, a véletlen körülményekben jeleket, intelmeket lát, a miket jó angyalának tulajdonít; bajaiban pedig az ördög munkáját látja. Az ugynevezett rossz szellemektől származtatja: a betegségeket, járványokat, szárazságot, jégesőt, és ezek készséges szolgálóinak tekinti a boszorkányokat.

Természetes, hogy egy józan eszű protestáns embernek tisztult fogalmai vannak az angyalokról és az ördögökről. Tudja, hogy az angyalok a mindenség azon dicsőült lelkei, a kik Istennek tetsző életfolytatásukkal méltóvá tették magukat az Atya szeretetére. Azt is tudja, hogy az ördög nem olyan szörnyeteg, a minőt a tudatlan képzelet kialakított magának, hanem ör-

dög a rosza való hajlandóság az emberben, a mely a gonosz embert folyton olyan dolgok elkövetésére ösztönzi, melyek Isten előtt kárhuzatosak és az emberek között átkosak. Jegyezzük meg azonban, hogy ezeknek hatalmuk felettünk nincsen, ha mi Isten akaratától eltérni nem akarunk.

A hívő protestáns ember továbbá azt is tudatja, hogy ma csak egy csoda van az öntudatos lélek előtt: Isten fentartó és gondviselő kegyelme.

Az elmondottak megvilágítására elmondok egy kis történetet. Egyszer egy pásztor ember tanította fiait a bölcs életre, miközben három életszabályt kötött a szívükre. Mondá: „legyetek okosak, csak azt higgyétek el a mi a józan ész itélete előtt megáll; sokat ne beszéljétek, a hallott dolgot ne nagyítsátok; a világságot keressétek, de a sötétségtől meg ne ijedjétek, mert a ki fél azt még a saját árnyéka is halálra ijesztheti.“

E három dolog t. i. a hiszékenység, a szószátyárság és gyávaság a legalkalmasabb melegágyai a babonának. A babonás embernek nem lehet olyat mondani a mit el ne hinne, sőt a mit hall tisztesen megnagyitva adja tovább. A babonás ember úgy fél kivált az éjjeli sötétségtől, hogy egy hirtelen felrebbenő madártól képes halálra ijedni.

A boszorkány minden népbabonának egyik fő alakja. Többnyire női alakban képzelik, de néha öreg emberekre is ráfogják a boszorkányságot.

A babonások hité szerint, a boszorkány át tud változni mindenféle állatnak formájára, legszívesebben: vörös vagy fekete kutyává, macskává, vagy vörös kassá máj viharrá és más csodálatos jelenséggé.

Az elmondottakból is látjuk, hogy a boszorkány hit nem egyéb, mint a régi tudatlan kor hagyománya. Szomorú idők voltak azok, a mikor még a boszorkányok létezésében a képzetesebb emberek is hittek. Igaz, hogy a középkorban azt, a ki nevét le tudta írni, már művelt embernek tartották. Ma az írás mesterséget kálvinista gyülekezetünkben hála Istennek, már egy 8 éves gyermek is érti. Volt nekünk magyaroknak, már a régi babonás világban egy bölcs királyunk Könyves Kálmán, ki törvénybe iktattatta, hogy „boszorkányokról, mivel ilyenek nincsenek, törvény előtt szó ne essék“. De az emberek okosabbak akartak lenni a bölcs királynál: Előkerítették és törvény elé állították a boszorkánysággal megvádolt szerencsétleneket, kinzó szerekkel vallatták és egyre másra égették őket. Megdöbbentő képet tárnak elénk a lefolyt ugynevezett boszorkánypererek, melyek alapján nem egy öreg asszony, vagy ember máglya halálra ítéltetett csak azért, mert p. o. Szűzmáriát, vagy a szenteket nem tisztelte előírás szerint, vagy nem börtölt pénteken.

Elmondhatjuk bátran, hogy népünk mit sem fizet meg drágábban, mint a csoda hitet. Vérében van már az embernek, hogy különösen szereti az olyan történeteket, a melyeknek értelmét eszével fel nem éri. Ezért terjedhet el, oly hihetetlen gyorsasággal egy-egy csinált monda, csoda hire, hogy pár nap múlva már széltében beszélnek. Haljuk p. o. hogy beszélnek, miszerint itt egy Mária képe jelent meg, egy ház ablakán; majd ott valamely szent helyezkedett el a kutban; itt kivont széles kard jelent meg az égen; ott egy ol-tári kép könyezett; amott levél szállott alá a magas égből és mondják, hogy mindezeket csak a megvilágosított lelkek látják meg mások előtt pedig láthatatlanok maradnak.

Csak a jóságos ég tudná megmondani, mennyi csodatörténet keletkezik mindenfelé, és ezen helyek,

miként változnak át csakhamar búcsujáró helyekké, a hol azután a hívők számára egy kis kápolna emeltek fából és egy nagy korcsma kőből. Egyszóval kimondhatjuk, hogy e mi műveltnek nevezett korunkban is, a babonáságban és a csodahitben nincs hiány.

Igaz ugyan, hogy a csoda elhívése magába még nem káros, hanem annál károsabb hatásaiban, mert a ki minden légből kapott állításnak hisz, a babona iránt is nagyon fogékonyá lesz.

Szegeden történt, hogy egy régibb történetről szoljak, 1850-ben, miszerint egy kis házikónak az ablakán, mint hire terjedt, megjelent Szűz Mária.

Ugy esett a dolog előzménye, hogy e kis házikónak gazdája egykor jobb napokat látott, de vagyonszáma rendre elkallódott. A szükségét látó ember, mit gondolt, mit nem gondolt, elég az hozzá, hogy egy szép napon hirdetni kezdte, hogy neki megjelent Mária és miután őt megvigasztalta, a kis Jézust, a ki szintén jelen volt, karjára ölelte, majd kiült a házikója ablakának üveg táblájára.

Az elbeszélés után, a csoda látására, alig pár hét után, ezer, meg ezer ember zarándokolt az ablakon ülő Máriához. Így lett a kis telek, a szegény gazda valóságos aranybányája. Portáján, csakhamar három korcsma is nyílt és még így is alig győzték a sok búcsus népet ellátni.

Együttal az élelmes gazda, az ablak elébe egy perselyt akasztott, adakozásért a kápolna építés céljára. Gyűlt is a perselypénz bőven és telt ez úton is a gazda zsebe.

Az üzlet még jobban fellendült, a mikor a csodakép érintésére, a vidék közismert mindkét lábára béna koldusa, egyszerre ép ember lett.

De mégis egy kis hiba esett a jó számításba, a mit a gazda figyelmen kívül hagyott, t. i. a városi tanács. Tudomására jutott a városi tanácsnak az új Mária kultusz, a közrend 4 emberét kiküldötte a tanácsára. kik azután a csoda ablakot és jó gazduramat is bekisérték a rendőrségre. A menetet nagy néptömeg követte.

— A hivatal emberei előtt azután kiszült, hogy Sáros Gyurka a gazduram ropogós 50 forintjéért szedte le lábait a nyakából és dobta el a kézi kis székeit. A gazduram turpisságáért 5 évi börtönnel lakolt; de a becsapott nép egy fillért sem kapott vissza, mert a gazduram elásta pénzét, a midőn a pandurok jövetelét megneszelte.

Sok más babonás történetet beszélhetnék el, le egész napjainkig, de most legyen elég ebből ennyi. Megnyugtatóul, mag csak annyit mondok, hogy a babonás hit nem csak nálunk van elterjedve, hanem más nemzeteknél is. Olvasták bizonynyal, hogy Franciaországban mily arányokat öltött volt a Lurdi Mária csoda; ezrével tólult a csoda forráshoz az üdülést kereső babonás bucsujáró nép — mig azután legutóbb a hatóság megrendszabályozta e káros kultus művelőit, a nép és a közrend érdekében.

Elnem mulaszthatom mégis, hogy a boszorkányságnak még egy fajtájáról itt meg ne emlékezzem — a kuruzslásról. A kuruzslók — egyéb mesterkedésök mellett — mint p. o. a szerencse-mondás, jegyesek elválasztása, ifjak összehozása stb. a szegény tudatlan emberek beteg állapotát használják ki arra, hogy gazdag jövedelmet szerezzenek maguknak. Mindenféle hokusz-pokuszszal, ráolvasással, titkos és sokszor undorító szerekkel kezelik a hiszékeny betegeket. Kezdő pap koromban történt meg, hogy akkori gyülekeze-

temben egy este egy hívemmel szegény munkásnő volt — találkoztam a Temető-utcában egy kútnál. Kérdeztem tőle, mit keres itt, lakásától oly távol. Habozott, majd aggodalmasan felelte, hogy Komárominé — egy megzsirosodott kuruzsló asszony volt — azt javasolta neki, hogy pénteken este 7 órától kezdve, 7 kútból merítsen 7 féldeci vizet, 7 macska szőrét pergelje meg, tegye a vízbe és igya azt meg. Azután 7 beteget csokoljon ineg még éjfél előtt. akkor meggyógyul. Lebeszéltem erről a cselekedetről szegényt és orvoshoz vittem. Itt bevallotta, hogy ez okos tanácsot 5 forintért adta neki Komárominé asszony. Az orvos persze, másnap, a javasasszonyt a rendőrség kezébe adta.

Pár év előtt történt ismét, — megyei főorvosunktól hallottam, — hogy Kanyaró járvány megvizsgálására kiszállott Hétfaluba. Ott arra a megdöbbentő tapasztalatra jutott, hogy a Kanyaróban elhalt gyermekek koporsóját perccel, főre való kendőkkel körül rakták és azt azután temetéskor a gyermekek között kiosztották. Tették pedig ez istentelenséget javas asszonyok tanácsára, hogy a betegség ördögét eltávolítsák az élő gyermekektől. A főorvos, mint mondá, csak nagy utánjárással és közrendészeti ellenőrzés mellett tudta e rossz szokást a községekből kiirtani.

A dolgra térve, röviden elmondhatjuk, hogy a babonának, ma az az egyedüli oka, hogy a népnek józan esze mesterségesen kivan zökkentve helyéből.

De a protestáns lelki világ terjedésével bizton remélhetjük, azt a jobb jövőt, midőn a csodák maguktól is hitelüket veszítik, mert a mint a nép gondolkozni kezd, azonnal befellegzett a könnyező Mária képeknek, csodakutaknak. kuruzslóknak, büvölőknek és minden bucsubeli csodáknak.

Adja Isten, hogy minél előbb jöjjön el szeretett hazánkba is e jobb kor!

Anyám.

Könnyelműséggel vádol a világ,
Hogy mindig, mindig csak nevetni lát.
Nem is mutattam én mást, csak derűt,
Dajzán jó kedvet, tréfát mindenütt.

Beszélik azt is, hogy boldog vagyok,
Mert ajkamon mindig mosoly ragyog,
S irigylik azt a játszi sugarat
Mely örökké arcomon marad.

De él egy asszony innen messzire . . .
Más nem is ismer csak az ő szive;
Ő meg sem itél, mint itt annyian,
Csak sirdogál mindig: „szegény fiam“!

Szabó Jenő.

Az első nem. Egy feyház igazgatója a következőket írja: „Ha az utcán végig menve, hallom, amint egy gyermek anyjának dacosan „nem“-et mond és szót nem fogad neki, akkor mindig azt gondolom: ez is egy jövődő lakója intézetemnek.“

A tordai „Fejedelmi palota“

Fogynak régi dicsőségünk bizonyosságai s ha azok közül egyet-egyét fentart a hazafias kegyelet, kétszeres okunk van annak megbecsülésére.

Tordán, ebben az ősi kálvinista fészekben is egy gyönyörű mozgalom indult meg abból a célból, hogy a régi Fejedelmi palotát megtartsák, megújítsák s a torda-vidéki magyar közművelődési érdekek otthonává avassák.

A „Museumok és Könyvtárak Országos Felügyelősége“ és a vallás- és közoktatásügyi miniszter előtt van már ügye.

A város előterjesztésére az országos felügyelőség részéről néhány nap előtt (aug. 5.) Szalay Imre mi-

niszteri tanácsos h. főfelügyelő, dr. Fejérpataky László egyetemi r. tanár muzeumi és könyvtári országos főfelügyelő urak Budapestről és dr. Posta Béla egyetemi tanár, mint az erdélyrészi nemzeti muzeum részéről kinevezett országos főfelügyelőségi tag — hivatalos kiküldetési minőségben — látogatást tettek Tordán azért, hogy a vármegye főispánjával és az illetékes körök vezetőivel behatóbb tárgyalást folytassanak a Tordán létesítendő kulturház ügyében.

Mi is a legnagyobb készséggel és igaz örömmel helyeseljük Torda város törekvését, annál inkább, mert lakosságának erős nemzeti jellemvonása, hűvállásossága felekezeti különbség nélkül teszi őt, egy nagy nemzetiségi tengerben őrállóvá.

Kegyesség útja.

A Krisztus keresztje.

Mi nekünk ref. kerésztényeknek a Krisztus keresztje? Jelképünk talán? Nem. Jelképnek a katolikusok tekintik, sőt még arról is nevezik ma már el magukat, magyarul keresztényeknek. Mi a keresztet templomainkba, tornyainkra nem helyezzük. A feszületet meg egyenesen bálványimádásnak tartjuk.

De azért a keresztet nem nézzük le, nem vetjük meg, csak holt bálványt nem akarunk belőle csinálni. Hogy minek tartjuk, hogy becsüljük a Krisztus keresztjét, arra nézve megtanít bennünket Pál apostol. Olvassuk el csak Róm. VIII. 35, I. Kor. I. 18, 23, II. 2, Gal. VI. 14. verseit és elmélkedjünk azok felett!

Néhány gondolat a vasárnapról.

A hétköznap legyen olyan, mint az új testamonti Mártha az ő folyton munkálkodó kezével, azon irigység és vágy nélkül, hogy nővérét is az ő nyughatatlan életmódjába bele sodorja; a vasárnap legyen olyan, mint a Jézus lábánál ülő Mária, ki az egy szükséges dologra figyel anélkül, hogy kicsinyelné nővére munkáját.

Mikor Isten az első emberpárt, az első bűnösöket kiüzte a paradicsomból és szólott: „Legyen átkozott a föld temiattad; a te orcádnak veritékével egyed a te kenyeredet . . .“ — a paradicsomból mégis meghagyott nekik egy darabot és ez a darab a vasárnap.

A vasárnap égi lajtorja a hívő lelkeknek, melyen Isten angyalai áldásokkal szállanak lefelé, hogy imádságainkat felvigyék az Úrhoz.

Egyháztársadalmi élet.

Szászsebesi lelkeszl búcsuzó és papbeiktatás.

Folyó hó 25-én impozáns ünnepet ült a szászsebesi ev. ref. anyaszentegyház, melynek 7 év előtt még csak szorvány jellege volt. A hívek a helyi más felekezetű és más nyelvű papság, a város színe java, nyelv- és nemzetiség külömbiség nélkül és messzi vidékekről összegyűlt vendégek által zsufolásig megtöltött templomban ekkor iktatta be az egyház fáradhatatlan szervezője, Benedek Károly alvinci ev. ref. lelkeszl az új egyház első választott rendes lelkipásztorát, Kováts Károlyt. Az alvinci parochiából, honnan évekkkel ezelőtt hódító utra indult az egyházszervezés eszméje, hol a már egy nyájba gyűjtött szétszort csontokért, a felépült díszes templomért, papi-lakért szünetlenül folyt a tervezgetés, az eszmetermelés, az akadályokat nem ismerő munkálkodás, — indult reggel 1/29 órakor, virágdiszszel kísérettel hosszu kocsisoron, forrón szeretett híveitől, lelki gyermekeiktől, a szervező lelkeszl búcsuzni és az ujonnan megválasztott lelkeszl pedig beköszönteni, előkelő, szép kísérettel.

A cinterem bejratánál állított diszkapuban Hubay Zsigmond kir. erdőtanácsos, egyházi főgondnok fogadta a presbyterium élén az új lelkipásztort s tiszta hazafiságtól, őszinte szeretettől magasan szárnyaló beszédével megragadva a szíveket. A templom ajtajában fehér ruhás leányka nyújtotta át kedves beszéd kíséretében a szászsebesi hölgyek csokrát és felzugott a zorgona, melyet Makkay Dániel művészi kézzel játszott. A XC. zsoltár elhangzása után Benedek Károly lépett a szószékre és szeretetteljes a tiszta áhitat és hazaszeretet szárnyain szívekbe szálló, a meghatottságtól remegő hangu, gyönyörű beszédben, könyezve és a szemekbe könyeket csalva, búcsuzott híveitől, az általa szervezett egyháztól és iktatta be annak első választott lelki pásztorát, egykori tanítványát.

Majd a gyülekezet éneke után az új lelkipásztor, Kováts Károly magas röptű imája ragadta ég felé a lelkeket és Makkay Dániel énekelte a „Gályarabok énekét” az ő ismert kellemes hangján, művészi előadással. És ismét megcsendült Kováts Károly ajkán a szó, gyönyörű beszédben tanítva, köszöntve és segítő társakul híva híveit, köszöntve lánglelkű fáradhatatlan szervező elődjét és Isten áldását kérve a gyülekezetre és elődjére.

„Menyben lakó én Istenem” kezdetű imadal és a Hymnusz gyönyörű éneklése befejezte a lelkes ünnepély egyházi részét, melyet jelentősen emelt Zsigmond Ferencz kolozsvári képezdei zenetanár ritka szép hangjával és énekeivel.

Isrentiszteleit után s a hivatalos átadások végzetével társasbédre gyűlt össze a gyülekezet és Szászsebes társadalmának egész előkelősége, hol dr. Elekes Viktor esperes a királyra, Benedek Károly dr. Bartók György szeretett püspökünkre, a szászsebesi egyháznak mindig atyai szeretettel gondoskodó főpásztorára és báró Bánffy Dezsőre, az erdélyi egyházkerület nagyérdemű vezető főkurátorára emelt poharat, akiket táviratban is üdvözölt a lelkes társaság. Hubay Zsigmond Benedek Károlyra, Béki Albert Kováts Károly új lelkeszre, Kováts Károly Zeyk Gábor egyházmegyei főgondnokra, majd a várost itt képviselő polgármesterre, Zsigmond Ferencz az ág. evang. lelkeszre és gör.

kel esperesre. Durugy Ferencz pedig a vendégekre üritettek poharat. Benedek Károly fálásan köszönti egyházának minden tagját, kívánva az általa annyira szeretett egyházközségnek jövőd virágzását. Élteti elsősorban mindig lelkes munkatársat, szászsebesi egyházközségnek fáradhatatlan tevékenységű, nagyérdemű főgondnokát Hubay Zsigmond kir. erdőtanácsos. Tolvaly Géza verses köszöntővel Benedek Károlyt, Szakács Lászlót és Kováts Károlyt élteti Az ág. evang. szász nagy pap és gör. kel. román esperes magvas beszédekben mintegy hódolattal emlékezve meg a szászsebesi ev. ref. egyháznak szinte csodás fejlődéséről, tiszteletet keltő sikereiről s a továbbfejlődésért, virágzásért s a külömböző egyházak és lelkeszrek közötti szép egyetértésért, békességért üritették poharaikat. Benedek Károly és Podharszky Emil Szakács Lászlót, az egyház első pátronussát éltetik.

Lelkes felköszöntöket mondtak még sokan. Szépek voltak a beszédek valamennyien, de különösen szép, megragadó volt a kurátoré, Hubay Zsigmond kir. erdőtanácsosé, ki meghatottságtól remegő hangon Benedek Károlyt az egyház szervezőjét és ma kibúcsuzott lelkeszét köszöntötte fel az egyházközség nevében szóról-szóra következőképpen:

„Az hiszem mindnyájan tudatában vagyunk annak, hogy a mai szép ünnegséggel egy mű nyert méltó befejezést. Hála a Gondviselésnek, ma már minden részében teljes a mű, kész az épület. A mely után mi szászsebesi reformátusok még csak sóhajtoztunk, még csak sóvárogtunk, de remélni s gondolni sem mertük, hogy az: aránylag oly rövid idő alatt tető alá jusson. Ma már van szervezett egyházunk, van biztos alapunk, a melyen tovább fejlődhetünk, van díszes templomunk, paplakunk s hivatalába iktatott rendes lelkeszünk. Mindenünk megvan tehát a mire vágytunk, amire szükségünk volt, hogy a mi kised egyházunk fontos missióját fennakadás nélkül teljesíthesse. magasztos hivatását betölthesse.

Megvan pedig mindez már most azért, mert adott nekünk a jószágos Isten ntü Benedek Károly lelkeszl ur személyében egy oly jeles, oly lelkes férfiut, oly alkotó és szervező erőt, aki a legjobb s legjelesebbek között is ritka kivétel. Az ő lánglelkének, Isten segítségébe vetett fanatikus hitének, törhetetlen vasszorgalmának tulajdonítható, hogy az ő kezében a mi egyházunk mintegy varázsütésre egyszerre életre kelt, szervekedett és gyors egymásutánban fejlődött oda, hogy első rendes lelkeszét ma már hivatalába beiktatta.

Az ő rendkívüli tehetségének akadályt nem ismerő fáradhatatlan tevékenységének s gyűjtő erővel ható agitációjának köszönhető, hogy a mi ügyünket nemcsak egyházi főkormányzat kezelte a legjobb akarrattal, hanem magáéva tette ugyszólván az egész magyar társadalom s ritka lelkesedéssel sietett segítségünkre. Ezáltal vált lehetővé, hogy három évvel ezelőtt felszentelt díszes templomunkat — ugyszólván semmi-ből nem várt rövid idő alatt felépíthettük.

És a templomszentelés alkalmáival lefolyt fényes ünnepségek mámorából még fel sem ocsudtunk, amikor az ő alkotó szelleme már a papilak építés eszméjével foglalkozott, nem esett kétségbe azon a kérdésen, hogy miből? hanem körültekintő bölcsességével megtalálta az alapot, a melyen tovább építhettünk és a papilakot a magyar társadalom hathatós támogatásával szintén rövidesen felépíthettük.

Amikor pedig ezzel is készen voltunk, a vallás-közüzetési kormányánál a lehető legkedvezőbb kongruát, lelkészi fizetéskiegészítést eszközölte ki s lehetővé tette, hogy a lelkészi állást minden további várakozás nélkül betölthetjük. Ha mindehhez hozzávesszük, hogy a szász egyetem által legutóbb nyújtott jelentékeny évi állandó segélyt is ő taposta ki: tartozkodás nélkül elmondhatjuk, hogy mindazt, amit ez időszerint birunk, Isten után elsősorban Benedek Károlynak köszönhetjük.

Hervadhatatlan, elévülhetetlen érdemeket szerzett ő a szászsebesi ref. egyház szervezésében. Örök hála kötelezte maga iránt nemcsak a mi kisdied egyházunkat, hanem egész erdélyi magyar kálvinistaságot. Méltó tehát, hogy az ő neve arany betűkkel legyen beírva a szászsebesi ev. ref. egyház aranykönyvébe.

S én, aki az ő munkásságának elejétől fogva tanuja voltam, elmulaszthatatlan kedves kötelességemnek tartom ezen alkalommal neki egyházam nevében legmélyebb hálánkat, legforróbb köszönetünket nyilvánítani, kérve a Gondviselést, hogy adjon neki erőt, egészséget, hosszú életet, segítse őt magasztos pályáján minél előbbre, hogy fényes tehetségeit egyházunk és szeretett drága hazánk javára, boldogságára minél szélesebb körben érvényesíthesse.

Kedves papunkért, Benedek Károly barátomért emelem poharamat.

Ime, nagy, szinte emberfeletti munkába kezdett Benedek Károly, de Isten segítségével kitartása, fáradhatatlan ügybuzgósága befejezte a művet, melyet élet-céljául tűzött ki. Nemcsak a fenti felköszöntő, nemcsak a papeiktatás, hanem a számok, a vagyon leltár számai is tanubizonyosságok erre. Mert 1900-ban semmi sem, még egyház sem volt, csak szorvány, minden ingó és ingatlan vagyon nélkül, sőt 90 korona adóssággal: ma az általa megteremtett egyháznak épületekben 48 000 kor.; kész tőkealapítványban és kötvényekben 21 000 kor., az állandó jellegű segélyeknek megfelelő tőkében 95 000 kor., klenodiumokban és felszerelésekben 2134 korona, összesen 167.334 kor. vagyon van a lelkészi kongruán és még egy titkot képező szép összegben kívül. Ennyit gyűjtött össze Benedek Károly az egyháznak és általa a magyarságnak törhetetlen úgyszeretetéséből, égő hazaszeretettel, Isten segítségével.

Vajha minden pap így tenne! Vajha más helyütt is akadnának Benedek Károlyok! Akkor fölépülnének a nemzetiségek között szétszórt, vezetés nélkül bolyongó magyarságnak mentsvárai, mert bizony fájdalomosan igaz, hogy sok helyütt kellene támadjanak ilyen igazi lekipásztörök, akik megmentsék, ami még megmenthető! Vajha ugy lenne!

Szászsebesen, 1907. aug. 25. *Tolvaly Géza,*
áll. tanító,

Hét nélkülözhetetlen dolog. Vérontás nélkül nem léssen bocsánat Zsid. 9, 22.

Hit nélkül lehetetlen dolog, hogy valaki Istennek kedves legyen. Zsid. 11, 6.

Szent élet nélkül senki sem látja az Urat. Zsid. 12, 14.

A cselekedetek nélkül való hit, megholt állat. Jak. 2, 26.

Ha szeretet nincsen én bennem, semmi vagyok. 1. Kor. 13, 2.

Dorgálás nélkül nem vagyunk Isten fiai. Zsid. 12, 8.

Jézus nélkül semmit sem cselekedhetünk. Ján. 15, 5.

H i r e k.

Olvasd a bibliát!

A gyermek Jézus.

Luk. ev. 2., 25—29.

Aranymondás. Mostan bocsádot el a te szolgálodat Uram békességgel, a te beszéded szerint. Mert látták az én szemeim a te Idvezítődöt. Luk. ev. 2., 9. 30.

Oktató jegyzetek:

I. Az Idvezítő. Már mint kis gyermek mi érettünk törvény alá adta magát (Gal. 4, 4.); ezért vitték szülei templomba s áldoztak érte. S mert betöltötte az egész törvényt, azért lehet Jézus a mi vigasztalásunk (25 v.) Ó a mi világosságunk (52 v.), ő ama köszikla, melyben megállhatunk és büneinkből feltámadatlunk; míg ellenben azoknak, kik nem hisznek benne, elestőkre és kárhözatokra vetetett (v. 8. CXVIII. Zsolt. 22. Máté ev. 21, 42—44.) ő szüzenvedt mi érettünk a keresztfán, mikor Mária lelkét a tör hatotta át.

II. Kik láthatják meg? Azok, kik mint Simeon, igazak, istenfélok, kik várják az ő eljövételét. A kik tudják, hogy magukra hagyva, csak sötétségben járunk s kik azért a mennyei világosságot keresik, azoknak az Úr megadja azt a kegyelmet, hogy meglássák, azokat a Szent-Lélek által odavezeti, ahol megtalálják. És ha mi ugy vártuk, mint Simon és Anna s ha mi megtaláltuk szent igéjében és házában, akkor tegyünk mi is bizonyosságot róla mint azok, Egykor a mi szemünk is színről-szinre meglátják ott fenn a dicsőségben.

Papválasztás. A cserefalvi református gyülekezet üresedésben volt papi állomását most töltötte be. Egyed Gábor ifju lelkész atyánkfiát választotta meg papjául, kit augusztus 11 én iktatott be hivatalába: Tóth László nyáradkarácsonfalvi ref. lelkész. Legyen ez a választás áldást hozó a lelki pásztorra és a nyájára egyaránt!

Bimbóhullás. A temető egy sirhalommal s az angyalok serege egy lélekkel gazdagodott. Fekete Zsigmond nyáradkarácsonfalvi ev. ref. tanító kedves és egyetlen kis leánykája hunyt el. Temetése aug. hó 25-én délután volt. A szeretett gyermeknek virágokkal borított koporsóját, az édes szülők fájdalomában öztozó egész környék részvéte kísérte sirjába. Az Úr, a ki a gyász mellett a vigaszt és erőt adja az ő gyermekeinek legyen itt is közel kegyelmével s ne hagyja magukra a bánatos szülőket és rokonokat.

Lélekemelő és magasztos ünnepély folyt le augusztus 25 én (vasárnap) délelőtt Fintaházán. Az idők viszontagságaitól megrongálódott és most renovált, megtisztított templomukat szentelték fel a reformátusok.

Vajha — kedves olvasóm — te is megtisztítanád a te szivedet, hogy azt templommá, állandó hajlékává tehesse magának az Úr!

Vallássérelem. A békésbánati ág hitv. ev. egyházmegye legutóbb tartott ülésén foglalkozott azaz a sérelemmel, hogy az új népiskolai törvény alapján kiadott miniszteri rendelet értelmében az összes tanítókat nyilvánosan fel kell esketni, az apácák és

szerzetesek egy külön Apponyi által fogalmazandó titkos esküt fognak tenni. Ebben felekezeti türelmetlenséget a vallási egyenjogúság megsértését látják. A katolikusoknak kedvező intézkedés dolgában, a közgyűlés egyhangu határozata szerint, feliratot intéztek Apponyi Albert gróf közönlétét miniszterhez azzal, hogy orvosolja ezt a sérelmet.

Ország-világ.

— **Kivándorlás és visszavándorlás.** A lapokat élénken foglalkoztatja a ki- és visszavándorlás kérdése. Nem mulik el egyetlen nap sem, hogy idevonatkozólag valami újabb eseményt ne közölnének. Olvassuk hogy az ország északi részéből kivándoroltak tömegesen érkeznek vissza, megcsappant kedvvel és üres erszény-nyel. Elfogyott a munkaalkalom, nincs elég biztos kereset, tót honfitársaink tehát hátat fordítanak a szabadság hazájának. Ugyanekkor olvassuk azt is, hogy a Kaposvárot állomásozó 1. honvédgyalagezred nyolc századához e hó első felében hétszáz tartalékos hívtak be. A bevonulás napján azonban nagy meglepetést érte a honvédállomásparancsnokságot, mert a behívott 700 tartalékos helyett összesen 450 ember vonult be. A hiányzó 250 tartalékos Amerikába vándorolt. Ugyancsak nagy meglepetés fogja érni a jövő év elején a sorozóbizottságokat Somogyban. Hír szerint az alításkötelesek jelentékeny része is Amerikába van. A kivándorlás erős láza az ország minden vidékét meglátogatja. De már Somogyban is szállingóznak vissza a családok. Lehet, hogy rövid idő alatt teljesen megfordul a vándorlás iránya. Bár már itt tartanak!

— **A néppárt és a függetlenségi párt.** A nagykarolyi mandátum miatt, amely Károlyi István gróf elhunytával gazdátlanul maradt, komoly viszálykodás támadt a néppárt és a függetlenségi párt között. A kerületben ugyanis mindkét párt állított jelöltet s a választáson a függetlenségi jelölt győzött nagy többséggel. A választás után a néppárt azzal váddal lépett föl, hogy a függetlenségi jelölt csak annak a presszióknak köszönheti diadalát, amelyet a közigazgatási tisztviselők a függetlenségi párt érdekében kifejtettek. Sőt a néppárt még ennél is tovább ment és azzal fenyegetőzik, hogy kilép a koalícióból, mert a közigazgatási hatóságok nem járnak el pártatlanul a szövetséget pártokhoz tartozó egyes pártokkal szemben. Ilyen körülmények között a nagykarolyi eset komoly bonyolalmaknak lehet az okozója, mert a néppárt kiválása részleges kormányválságot vonna maga után, amennyiben Zichy Aladár gróf a király személye körüli miniszter, mint a néppárt vezére ebben az esetben lemondana az állásáról. De a néppárt kiválása egyúttal a koalíció fölbomlását is jelentené, még mielőtt megvalósította mindazokat a főadatokat, amelyekre vállalkozott. A koalíció fennmaradása pedig nem a szövetséget pártok, hanem az országnak az érdeke az átmeneti idő alatt amelynek legfőbb célja a király és a nemzet között a végleges béke helyreállítása. De a néppárt kilépése a koalícióból kockáztatná ezt a célt, mert időnek előtte napirendre kerülnének a függőben levő nagy kérdések. Épen ezért nem is valószínű, hogy a néppárt be fogja váltani azt, amivel fenyegetőzik, annál inkább, mert ha a nagykarolyi választásnál csakugyan történtek visszaélések, akkor Andrássy Gyula gróf belügyminiszter kétségkívül meg fogja torolni a visszaéléseket és elégtételt fog adni a néppártnak. A

kormányának pártatlansága minden kétségen felül áll s ha voltak közigazgatási tisztviselők, akik pártosan jártak el a szövetséget pártokhoz tartozó valamelyik párt jelöljével szemben, akkor ez a kormány tudta, sőt határozott szándéka ellenére történt.

A tanya, meg a város.

I. A hivatalos órák alatt.

A tanyai ember ritkán jár városba, ha be is megy, futtában intézi el a dolgát, nem csoda következőképpen, ha különféle tévedésekbe esik az idők folyamán. Teszem azt, gyöngékedik s azt mondja neki az orvos, hogy ha benéz a városba, izzasza meg magát a gőzfürdőben.

Hát jól is van ez így. Kánikulás idők járnak, a mi magyarunk mégis vállára veti a subát, a biléta megváltása után pedig betelepedik a fürdő egyik fülkéjébe.

Aztán mult az idő, déli harangszó után szedegették össze a szolgák a lepedőket, mikor ráakadtak a sógorra. Ott ült összehúzódva, nyakában még mindig a suba, patakokban szakadt róla a verejték.

— Az áldóját, de melegem van — nyögdecsele. — Ez aztán megizzasztott.

Ma ismét bevakodott a városba, ahol több rendbeli ismerőst talál, a kezében cédulát szorongat. Éppen vásár van, alkalmas volna poharazni egy keveset továbbá a lacikonyhából is csábitólag terjeng errefelé a malacpecsenye illata, de hát első a hivatalos kötelesség.

— Idézve vagyok! — mondja — majd aztán. Illik ugyanis tudni, hogy feje az öreg a bogárháti gazdaságnak s mint ilyen közvetlen érintkezésben áll a hatósággal. Most is tenyészállatokat kértek, nyilván azokról érkezik hír, hogy hivatja a polgármester.

Nagy komolyan és tekintélyének teljes tudatában sétál végig a városháza folyosóin, megnézi az ajtókon a felírásokat s ha egy rendőr rászól, hogy kit keres? fensőbbiséggel legyint a kezével.

— Csak hagyja, majd rátalálok!

Az emeleten aztán nyitva van a toronyba vezető ajtó, az öreg hirtelen besurran rajta és mászik az istenverte meredek lépcsőkön fölfelé.

Ott is találja meg délben, harangozásra indulóban, az óraszerkezet körül a toronyőr

— Hát kend, hácsi mit csinál ott?

— Én?

— Kend.

— Hát várok.

— Ugyan kire?

— A polgármesterre.

A torony embere nagyot néz

— Nem szokott az idejönni.

— Bizza csak rám, ehhez én már jobban értek. Iratom van róla. Ehun a cédula, azt mondják benne, hogy a hivatalos órák alatt keressem meg a polgármestert. Várom is három órája, de még nem járt erre Gondolom, leginkább sok dolga lesz.

2. A fáradt ember.

Kisguci Tamásékat megáldotta a jó Isten minden földi javakkal, gyarapodik kezük munkáján a vagyon, szép terméseket hoz a föld, a malacok közé emberemlékezet óta nem ütött vész (persze, szikes földön).

hire sincs annak!), azonban mit ér mindez, ha nincs kire hagyni a különféle javakat, szóval gyereket nem ad az égi jószág.

Gyerek nélkül pedig elsavanyodik az ember, miért is hosszú tünődések és tárgyalgatások után elhatározták, hogy a Tóth Imre három esztendő áróját — aranyos szőke gyerek — örökbefogadják.

Ügyvédet vallanak tehát, az elintézi a szükséges dolgokat (sok irással, mivel jár az ilyesmi), végül beidézik Kisgucit, hogy jöjjön aláírni a szerződést.

Az öröm óriási, mert hát mégis csak szépen, simán ment minden, hála a jószágos Istennek, hogy annyira jutottak s az Imre nevű apróság apja helyett apát kap, édesanyja korai elvesztését észre sem veszi, hiszen olyan kicsi még, hogy emlékezni sem tud.

Ezt tárgyalják, részletezik az asszonyokkal, mire Kisguci neki vág a városnak. A lovak munkában vannak elfoglalva, megtette ő már más alkalommal is gyalogszerrel az utat. Hajnalban indul el, tízre — több komissziót elintézvén — ott áll a hivatalos urak előtt.

- Örökbe veszi a gyereket?
- Hogyne.
- Akkor írja alá a szerződést.
- Kisguci markába fogja a tollat.
- Aztán kis betűvel irjam-e a nevemet vagy nagygyal?
- Amilyennel jól esik.
- Már akkor csak kicsivel írom, mert hogy el-fáradtam az uton.

3. Szegény ember orvosa.

Egy földhöz ragadt szegény emberpárról szól a dal. Beteg volt a gyermekük, a két éves János. Hosszas fontolgatás után elhívták hozzá az orvos rokonukat.

Az tisztában volt vele első tekintetre, hogy hol a baj.

- Mit ebédeltetek ma?
- Biz csak kenyeret. Amióta fáj a mellem, nehéz a zsákhordás kereset pedig nincs.

Az orvos-rokon jószívű ember volt, elbeszélgetett egy darabig, aztán távoztában két tizest nyomott a koldusrokon markába.

— Főztek jó erős levest, meg pecsenyét. Egy kis bor is sokat használ. Pár nap múlva eljövök megint.

Három napra rá csakugyan bekopogtatott, de a konyha ép oly hideg volt, mint első alkalommal, az arcok még inkább megfehéredtek.

— Elfogyott talán a husz forint?

A családapa lehajtotta a fejét.

— El.

— Főztek valamit?

— Nem.

— Mit csináltatok a pénzzel?

— Tanárt hoztunk Jánoskához.

Sz. Szigethy Vilmos.

Dr. A Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi süketéget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást még idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fiókintézetek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsi-szentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzálogköcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesztéses köcsönöket 500 koronától kezdődőleg a törlesztés és kamatot magában foglaló fél évi részletfizetések ellenében 4 1/2o/c alapkamattal.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque számlára és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Értékpapír, idegenpénzek vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi részletfizetésre. Az első részletfizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.

Köcsönök nyújtása értékpapírokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítási helye. Szelvény-beváltás.

Letétek. Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sorolás alá eső értékpapírok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek legelőcsőbb beváltási helye.

Képviseli a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság“ (Assicurazione Generali) és eszközöl tűz-, üveg- és jégkárt, valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat a legelőcsőbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELSMERT KELLEMEZSÉZŐ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

— AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. —

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

